

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЧИЯБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Постановление

Рус.Чиябаш авылы

Карар

2018 елның 24 августы

11№

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл жирлеге
территориясендә жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча
муниципаль программаны раслау турында**

2003 елның 6 октябрөндәге Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Карар бирәм:

1. 2018-2020 елларга Әлки авыл жирлеге территориясендә жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлегә карарга кушымта нигезендә расларга.

2. «Әлки муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУсын шушы финанслау исәбеннән 2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл жирлеге территориясендә жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен карарга тәкъдим итөргө.

3. Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл жирлеге территориясендә жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны 2018-2020 елларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлегә карар халыкка игълан ителгән вакыттан үз көченә керә.

5. Әлегә карарның үтөлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Әлки муниципаль районы
Чиябаш авыл жирлеге
Башкарма комитет жетөкчесе

И.З.Сәмигуллин

Чиябаш авыл җирлеге
Башкарма комитетының 2018 елның
24 августындагы 11 номерлы
карарына
1 нче кушымта

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге
территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча
муниципаль программа**

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Җир кодексы
Программа заказчылары	Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны башкаручылар	Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - җирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту өчен.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижәләлеге арттыру; - җирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - җирләрне инвентаризацияләү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2018-2020 ел
финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме - 0 мең сум, шул исәптән.</p> <p>2018 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2019 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2020 ел - җирле бюджет акчалары исәбеннән - 0 мең сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре	Җирлектән файдалану тәртибе, җирләрдән нәтижәле файдалану һәм аларны саклау, бозылган җирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге төп проблемалар һәм ағымдагы халәт характеристикасы

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, фйдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлыкны кичекмәстән ясыйлар яки яқын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәкләр.

2018 - 2020 елларга Әлки муниципаль районы Чиябаш авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатләрендә жир ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм аларга идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсиз бузу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, жир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аны куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзә башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Жирләргә рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә саклау нәтижәле була ала.

Чиябаш авыл жирлегенең тотрыклы социаль-икътисадый үсеше һәм аның халқының экологик яктан имин торышы проблемалары хәзерге этапта жирләргә саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәжәсендә жирләргә саклауның һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рәвештә, бүгенге көндә яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатләрендә дә.

Жирләргә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmөгән чүплекләр, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, вакытлары һәм этаплары

Жирлекләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Чиябаш авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылығы һәм ачыклығы, хисап тотучанлығы һәм контрольге, нәтижәлеге.

Муниципаль программаның максатлары жирләргә пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, жирләргә һәм туфракны һәм туфракны юкка чыгаруны, жирне һәм туфракны башка төрле тискәре йогынтыны булдырмый калудан, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итүдән, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның

уңдырышлылығын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен жирләрден рациональ файдалануны тәэмин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрден файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген күтәрү, жирләрден нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү;

- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвестицияләү жирләрне деградацияләүне, пычрануны, чүпләүне, жирләрне бозуны, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану, жирләрнең башка характеристикалары нигезендә файдаланылмаган жирләрне ачыклау өчен уздырыла.

3. Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирләрден файдалануны тәртипкә салуга; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә жәлеп итүгә; авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген күтәрүгә, икътисадны үстөрүгә, жирләрне нәтижелерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәэмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрден нәтижәле файдалану.

4. Сроки и этапы реализации Программы

2018-2020 еллар программасын гамәлгә ашыру срогы.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысапарында Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклауның һәм алардан файдалануның нәтижәләгән арттыру чаралары планлаштырылган.

1 нче номерлы таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ НИГЕЗЛӘРЭ

Максат атамасы	Бурыч атамасы	Төп чаралар атамасы	Башкаручылар	төп чаралар нәтижәләре үтәлеше	Индикаторлар бәяләү соңгы нәтижәләре берәмлекләре берәмлеге	әһемият күрсәткече			Финанслай күрсәтмә чыганагы финанслау (мең сум)			Чараны гамәлгә ашыруның туры нәтижәсе
						2018	2019	2020	2018	2019	2020	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Жирләрне пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жирләрне һәм туфракны юк итүне башка төрлелә тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук	1.1: Жирләрден файдалануны һәм саклауның нәтижәләгән арттыру, жирләрне һәм саклауны юк итүне башка төрлелә тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук	1.1.1. Туфракның уңдырышлылыгы һәм саклау калу һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак агачлар белән зарарланудан яклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләре (фитоконтроль)	Чиябаш авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	0	0	0	жирләрден экологик системаларны саклауны тәэмин итә торган ысуллар, жирнең чарә булу сәләте хужалык һәм эшчәнлеккән башка төрләрен гамәлгә ашыруның

жирлерден рациональ файдалануны шул исептен авыл хужалыгы билгеленеше ндеге	жирлерде туфракның уңдырышлылыгы торгызу нем жирлерне яхшырту өчен, тээмин иту.	үткерү) 1.1.2. Жирлерне пычрату нем чүллөү нәтижелерен бетерү (өмөлөр үткерү, чүл-чар чыгару)	Чиябаш авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	берәмлекләр	6	6	6	-	-	-	нигезе буларак файдалану
	1.3: Жирлерне инвентаризацияләү үткерү	1.3.1. буш нем рациональ файдаланылмый торган жирлерне ачыклау нем аларны вакытында хужалык әйләнешенә жәлеп иту	Чиябаш авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	жирлерне системалы рәвештә инвентарьялаштыруны үткерү, бул жирлерне арендага (милеккә) тапшыру максатларын да ачыклау
		1.3.3.	Чиябаш авыл комитеты	2018-	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	

		Гражданнарға РФ законнарын аңлату	жирлеге башкарма комитеты	2020							
--	--	--	---------------------------------	------	--	--	--	--	--	--	--

6. Муниципаль программаны ресурс белән тәэмин итүне җайга салу

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру җирле бюджет акчалары исәбеннән күздә тотыла.

2018-2020 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме җирле бюджет акчаларыннан 0 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж, индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук төр эшләр нигезендә әзерләнгән Әлки муниципаль районының Үргәагар авыл җирлегә җирле үзидарә органнары тәкъдимнәре нигезендә билгеләнде.

2 нче номерлы таблица.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлығы	финанслау чыганақлары киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	җирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	0	0,0	0,0	0	0,0
2019	0	0,0	0,0	0	0,0
2020	0	0,0	0,0	0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы да	0	0,0	0,0	0	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлегә бюджетты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен тәзәтмәләр кертәргә тиеш.

7. Программаның үтәләшен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору Әлки муниципаль районының Чиябаш авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап белешмәләре җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Әлки муниципаль районы башкарма комитетына һәм «Әлки муниципаль районы финанс-бюджет палатасы» МКУның хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче числосына кадәр квартал саен та

